Naproti tomu nelze přisvědčiti názoru rekursního soudu, že jest nepřípustnou výhrada stanov, že může představenstvo osobu, hlásící se za člena, odmítnouti bez udání důvodů.

Tento předpis stanov (§ 3) není v rozporu se zásadou § 1 zák. č. 70/1873 ř. z. I když jest počet členů družstva po zákonu neuzavřený, není tím ještě řečeno, že by musili býti přijímáni členové neobmezeně nebo že by musil býti přijat za člena kdokoli, i když by se vzhledem ku známým poměrům nedalo očekávati, že bude moci dostáti svým povinnostem a že nezneužije svých práv na úkor celku. Jest v povaze věci, že nelze vždy důvody nepřijetí, byť i oprávněné, ucházeči sděliti. Přenášejí-li stanovy rozhodování o přijetí za člena výhradně na představenstvo, což zákon nezakazuje, děje se to za účelem zjednodušení a urychlení postupu při přijímání členů, ale jest to také věcí důvěry, jejímuž zneužití možno čeliti odvoláním představenstva, které jest kdykoli přípustným. (§ 15 zákona.)

V této části jest tedy napadené usnesení ve zřejmém rozporu se zákonem a dovolací rekurs v § 16 cís. pat. z 9./8. 1854 č. 208 ř. z. odůvodněn. -r.

Poznámku knihovní o zahájení vyvlastňovacího řízení, zavedeného dle zákona ze dne 4. února 1920 č. 87 Sb. z. a n. tedy za účelem výstavby monumentálních státních budov, nelze vymazati z toho důvodu, že zákony o stavebním ruchu, jichž se citovaný zákon č. 87/20 ohledně řízení dovolává, přestaly platiti.

K stížnosti proti povolení výmazu dotyčné poznámky knihovní je oprávněn stát jako stavebník, pro kterého se poznámka stala.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 30. prosince 1926 R I 1149/26. Zemský soud civ. v Praze č. d. 15612/26.)

Knihovní soud povolil k žádosti vlastníka domu výmaz poznámky zahájení vyvlastňovacího řízení, kteráž poznámka povolena byla ku návrhu magistrátu hl. města Prahy podle §§ 4 a 11 zák. ze 27. ledna 1922 č. 45 sb. a § 3 zák. ze 3. února 1920 č. 87 Sb. z. a n. ohledně domu na Novém Městě v Praze ve prospěch Bankovního úřadu jako stavebníka, kterýž o povoleném výmazu poznámky té byl také vyrozuměn.

Na stížnost finanční prokuratury v zastoupení bankovního úřadu ministerstva financí změnil vrchní soud usnesení první stolice v ten rozum, že návrh majitele domu, aby podle § 10 zák. ze dne 17. prosince 1919 č. 20 Sb. z. a n. z roku 1920 a § 62 zák. ze 27. ledna 1922 č. 45 Sb. z. a n. povolen byl výmaz poznámky zahájení vyvlastňovacího řízení zamítl, povolený výmaz zrušil a soudu první stolice nařídil stav obnoviti.

Dovolací stížnosti majitele domu nejvyšší soud nevyhověl.

Odůvodnění: Sluší rozeznávati dvě materie:

a) Zákony o tak zv. stavebním ruchu totiž zákon ze dne 17. prosince 1919 č. 20 Sb. z. a n. z roku 1920 o vyvlastnění pozemků pro stavbu obytných nebo veřejných budov, jehož činnost omezena byla na dobu do 31. prosince 1924 (§ 10);

dále zákon ze dne 11. března 1921 č. 100 Sb. z. a n. o stavebním ruchu, jímž ač to tam není výslovně řečeno, nahražen byl předešlý a jehož účinnost vázána byla vyjma hlavu čtvrtou, pátou a šestou, jež se netýče naší otázky, na dobu do 31. prosince 1921, pokud se týče 1922 (§ 71);

dále zákon ze dne 27. ledna 1922 č. 45 Sb. z. a n. o stavebním ruchu, jímž nahražen steiným způsobem předešlý a jehož účinnost byla vázána se stejnou výjimkou na dobu do 31. prosince 1922 pokud se týče 1923 (§ 62);

pak zákon ze dne 25. ledna 1923 č. 35 Sb. z. a n. o stavebním ruchu, jímž nahražen předešlý a jehož hlava první nadepsaná »Opatření stavenišť« týčící se naší otázky, není časově omezena ve své účinnosti (§ 65), jenom že oproti tomu už v § 2 stanoveno, že vyvlastnění je možné jen do 31. prosince 1923

a konečně zákon ze dne 7. března 1924 č. 58 Sb. z. a n. o stavebním ruchu, dle jehož § 1 mohou podle hlavy první zákona předešlého vyvlastňovány býti pozemky nejdéle do 21. prosince 1924.

b) zákon ze dne 4. února 1920 č. 87 Sb. z. a n., jenž v § 3 stanoví právo vyvlastniti nemovitosti za účelem výstavby monumentálních státních budov v § 1 uvedených a předpisuje, že pro vyvlastňovací řízení a stanovení náhrady platí ustanovení zákona ze 17. prosince 1919 č. 20 Sb. z. a n. pro rok 1920 shora pod a) na prvém místě uvedeného, takže pokud tento zákon nahražen pozdějšími tamže pod a) dále uvedenými, provádí se řízení vyvlastňovací a stanoví náhrady dle těchto posledních (§ 11 zák. č. 100/21, č. 45/22, č. 35/23).

Avšak právě jen řízení vyvlastňovací a stanovení náhrady je odkázáno na předpis souboru zákonů pod a) citovaných, jinak ne.

Když tedy platnost tohoto našeho zákona b), jenž se týče vyvlastňování za účelem stavby státních budov, není vůbec časově omezena a zákon působí nerušeně pořád, tedy nemá to na hmotné právo vyvlastňovací jím zřízené žádného vlivu, když účinnost zákonů pod a) seznamenaných pro právo vyvlastňovací k účelům v nich uvedeným pominula uplynutím času, vyvlastňovací právo dle zákona b) trvá a proto pro obor tohoto zákona trvá nerušeně dále i vyvlastňovací a odškodňovací řízení zákony pod a) upravené.

Neprávem tedy stěžovatel založil návrh svůj na výmaz poznámky zahájení vyvlastňovacího řízení dle zákona b) na okolnost, že zákony ad a) pozbyly uplynutím doby platnosti, a neprávem nyní ve své stížnosti zakládá na obsahu zákonů ad a), zejména též na § 1 zák. č. 58/24, že vyvlastňovány býti mohou nemovitosti nejdéle jen do 31. prosince 1924, vždyť toto časové omezení týče se jen vyvlastňování k účelům stavebního ruchu upraveného zákony ad a), nikoli ale vyvlastňování k účelu monumentálních státních budov dle zákona ad b). Tím méně může stěžovateli prospěti ustanovení § 5 odst. 4 zák. č. 45/22 a č. 35/23, že nedohodnou-li se strany o námitkách učiněných při komisionelním šetření, vydá úřad vyvlastňovací nález do 14 dnů, neboť ani pro stavby dle zákonů ad a) nemá to žádného škodného vlivu na právo vyvlastňovací, když úřad tuto 14denní lhůtu nedodrží, nýbrž by přišlo nejvýše v úvahu, nepomíjí-li právo vyvlastňovací, nebyl-li nález vydán v době účinnosti zákona nýbrž až po zániku jeho působnosti. Že nemá obmeškání úřadu, že nevydal nález do 14 dnů za následek zánik práva vyvlastňovacího, plyne i z porovnání § 10 cit. zákonů č. 45/22 a č. 35/23, dle něhož, neprovedl-li vyvlastňovatel ve lhůtě úřadem mu k tomu stanovené stavbu, k vůli níž se vyvlastnění stalo, může vyvlastněný žádati, aby vyvlastňovací nález byl zrušen.

Stížnost uplatňuje také, že bankovní úřad nebyl k stížnosti legitimován, nýbrž prý byl k tomu oprávněn jedině pražský magistrát, jenž vymohl knihovní poznámku zahájení vyvlastňovacího řízení dle § 4 zák. č. 45/22 resp. § 3 zák. č. 20/20. Ale také v tom nelze mu dáti za pravdu.

Materielní právo vyvlastňovací nepřísluší magistrátu, neboť tento povolán jest dle cit. předpisů toliko k tomu, aby provedl vyvlastňovací řízení. Materielní právo vyvlastňovací, nárok na vyvlastnění přísluší stavebníku, na jehož žádost magistrát dle předpisů těch vyvlastňovací řízení zahajuje, a tím je zde dle zákona ad b) stát (§ 1). Zákon tento ukládá ovšem povinnost, provésti státní stavby, vládě, ale tato právě jedná jen v zájmu a jménem státu, ježto jde o státní stavby. Jestliže však místo státu, jejž by stejně zastupovati musila finanční prokuratura, postaven byl jako stěžovatel Bankovní úřad ministerstva financí, tedy státní úřad, není to chyba, když tento státní úřad byl právě v žádosti zaknihovací poznámkou vyvlastňovacího řízení uveden jako stavebník, jako žadatel, jako úřad, pro jehož budovu se vyvlastnění státi má a jenž byl o poznámce vyrozuměn. Bylo proto uznati, jak se stalo. -r.

ZE DNE

Úmrtí. Dne 20. prosince 1926 zemřel Jan Bendl notář ve Zbirově, ve stáří 69 roků po dlouhé těžké nemoci. Týž zastával úřad notářský nepřetržitě téměř po 30 let ve svém působišti ve Zbirově. — Dne 8. února 1927 zemřel dále v Lomnici n. Pop. notář Petr Cel. Štauber, ve věku 70 let, jenž rovněž celou dobu svého úřadování po 26 let působil v Lomnici n. Pop. — Oba kolegové zastávali vzorně svůj úřad ku cti svého stavu. Budiž jim zachována vděčná paměť.

Konfederace duševních pracovníků. Výbor k. d. p. konal minulý měsíc schůzi, na které přijat byl jednomyslně návrh zástupce našeho stavu, aby vypracován byl pamětní spis na vládu na reformu volebního řádu do senátu ve smyslu naznačeném již v předešlém čísle našeho listu. Za tím účelem zvolena byla zvláštní komise, která pamětní spis má redigovati